

AFETLER VE MEDYANIN SORUMLULUĞU

Gürhan ERTÜR*

ÖZET

Afetlerde medyanın rolü ve toplum için önemi

Afetlerde toplumun öncelikli ihtiyaçlarından biri hızlı, güvenilir ve ayrıntılı bilgiye ulaşabilmektir. Medya hem afet bölgesinde hem de ülke çapında umutsuzluk ve paniğe yol açacak türden yanlış haber veya doğrulanmamış haber yayımından özenle kaçınmalıdır. Bu medyanın temel ilkelerinden biridir. Medyanın doğru ve güvenilir haberciliği; yanlış, hatalı hatta zarar verici haberleri etkisizleştirmekte önemli bir araçtır.

Afet Yönetimleri, Yöneticileri İçin Medyanın Rolü ve Önemi

Afet esnasında ve takip eden dönemde topluma ulaşma ihtiyacı, merkezi ve yerel yönetimlerin gündeminde önemli bir yer işgal ediyor. Yönetimlerin, afet yöneticilerinin topluma ulaşma, bilgilendirme, seferber etme ve yatıştırma ihtiyaçlarında medyanın rolü ve önemi artıyor. Çoğu defa afet ve sonrası dönemlerde yeni edinilen ve var olan bilgi ve haberlerin topluma ulaştırılmasının en önemli aracı olarak öncelikle medyanın değerlendirilmesi, yönetimlerin ve görevlilerin özenle uygulaması gereken bir politikadır.

* Açık Radyo

1999 Körfez Depremi Örneği

17 Ağustos 1999 depremiyle bağlantılı olarak görevlilerin birçok eyleminin, toplum ve medya ile ilişkilerinin çok tartışıldığını, birçok hatanın gözlemlendiğini biliyoruz. O dönemde, en göze çarpan konuların başında doğru habere ulaşmakta karşılaşılan güçlükler geliyor. Kamuoyu, depremin merkezi ve büyüklüğü gibi en temel konularda yurtdışı kaynakları esas almak durumunda kaldı. Ölü ve yaralı sayısı ile ilgili belirsizlik, farklı görevlilerin farklı sayılar ve bilgiler açıklaması, merkezi idare ve bağlı kuruluşların çağrılarına karşı kuşku ve hatta ilgisizlik doğmasına yol açtı. Depremi ardından medya mensupları habere ve bilgiye ulaşmakta ve bunları doğrulamakta büyük güçlüklerle karşılaştılar.

Risk Azaltma ve Medya

Bilim insanlarının sözbirliğiyle büyük bir deprem riski taşıdığını duyurdukları İstanbul ve genel olarak Türkiye’de medyanın risk azaltma çerçevesinde çok önemli bir rolü olduğunu düşünüyorum. Tabii bu rol ve sorumluluk sadece depremle sınırlı değil. Özellikle dünyanın dört bir köşesinde yaşamakta olduğumuz iklim krizi başta olmak üzere tüm afetler için geçerli.

Kanımca medya, tehlike ve riskler konusunda “niçin” ve “nasıl” sorularının cevaplarını özenle araştırmalı ve bu süreçte doğru ve ciddi kaynaklara yönelmelidir. Bu sorularla ilgili bulgular ancak inandırıcılıkları, geçerlilikleri ve tutarlılıkları uzmanlarca doğrulandığı zaman gün ışığına çıkarılmalı ve yayımlanmalıdır.

Son Söz

Risk azaltma çerçevesinde merkezi ve yerel yönetimlerin, sivil toplumun, STK'ların ve medyanın ilişkileri; ihtiyaçları karşılayan, işlerliği olan yeni bir tasarım gerçekleştirilmelidir. Böylelikle sadece hayatlar kurtarılmış olmayacak, demokrasimizin gelişmesine önemli bir katkıda bulunulacak ve herhangi bir afete gerek kalmadan daha sağlıklı bir gelecek elbirliğiyle sağlanmış olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Afet, Afet ve Medya, Medyanın Rolü

RESPONSIBILITIES OF DISASTERS AND MEDIA

Gürhan ERTÜR*

ABSTRACT

The role of media in disaster and its importance for society

One of the priority needs of the society in disasters is to reach fast, reliable and detailed information. The media should carefully avoid false news or unconfirmed news coverage that

* Açık Radyo

would lead to hopelessness and panic across both the region of disaster and nationwide. This is one of the basic principles of the media. Accurate and reliable reporting of the media; it is an important tool to neutralize false, erroneous or even damaging news.

The Role and Importance of Media for Disaster Management and Managers

The need to reach the community during the disaster and in the following period occupies an important place in the agenda of central and local governments. The role and importance of the media in increasing the need for the managers, disaster managers to inform, mobilize and appease society is increasing. Most of the time, it is a policy that the management of the media should be applied with due diligence as the most important means of bringing new information and news to the society.

The 1999 Earthquake Earthquake Case

In connection with the earthquake of 17 August 1999, we know that many of the officials' actions, their relations with the society and the media are very debated, and many mistakes have been observed. At the time, the most noticeable issues are the difficulties encountered in reaching the right news. The public had to rely on foreign sources on the most basic issues such as the center and size of the earthquake. Uncertainty about the number of dead and wounded, different numbers of different officials and information disclosure led to doubts and even indifference towards the calls of central government and affiliated organizations. After the earthquake, media members faced great difficulties in reaching and communicating news and information.

Risk Reduction and Media

The consensus among scientists that they carry Istanbul announced a major earthquake risk and overall risk reduction within the framework of the media in Turkey think that is a very important role. Of course, this role and responsibility is not limited to earthquakes. This is especially true for all disasters, especially the climate crisis we live in all around the world.

In my opinion, the media should carefully investigate the answers to the questions of te why araştır and 1 how lar about the risks and risks and towards the right and serious sources in this process. The findings of these questions should only be exposed and published when their credibility, validity and consistency are verified by experts.

Lastly, relation of central and local governments, civil society, NGOs and media within the framework of risk reduction; a new design that meets the needs should be realized. Thus, not only lives will be saved, it will make a significant contribution to the development of our democracy and will be provided with a healthier future cooperation without any need for disaster.

Keywords: Disaster, Disaster and Media, The Role of Media